

यत्रानेकः कचिदपि गृहे तत्र तिष्ठत्यथैको
 यत्राप्येकस्तदनु बह्वस्तत्र नैको ऽपि चात्ते ।
 इत्थं चैवो रत्ननिदिवसौ दालयन्द्वाविवर्त्तौ

कालः काल्या भुवनफलके क्रीडति प्राणिशरैः ॥ २२९४ ॥

In einem Hause, wo Viele waren, bleibt später nur Einer; und wo nur Einer war, und darauf Viele, da ist am Ende auch nicht Einer. So, die Nacht und den Tag wie zwei Würfel werfend, spielt Kāla mit der Kālī auf dem Schachbrette der Erde mit Menschenfiguren.

Stenzler.

यत्रायुद्धे ध्रुवो मृत्युर्पुद्धे जीवितसंशयः ।

तमेव कालं युद्धस्य प्रवदति मनीषिणः ॥ २२९५ ॥

Wenn ohne Kampf der Tod sicher, bei einem Kampfe aber nur Gefahr des Lebens ist, dann gerade, so sagen die Weisen, ist die Zeit zum Kampfe.

यत्राहंकारयुक्तेन चिरं विलसितं पुरा ।

दीनं वदति तत्रैव यः परेषां स निन्दितः ॥ २२९६ ॥

Wer an demselben Orte, wo er früher lange Zeit als stolzer Mann froh und lustig gelebt hat, später klägliche Reden im Munde führt, der wird von den Andern getadelt.

यत्रैता लहरीचलाचलदृशो व्यापारयन्ति ध्रुवौ

यत्तत्रैव पतन्ति संततममी मर्मस्पृशो मार्गणाः ।

तच्चक्रीकृतचापपुङ्क्तिशरप्रेङ्खत्कारः क्रोधनो

धावत्यग्रत एव शासनधरः सत्यं तदासां स्मरः ॥ २२९७ ॥

Dass gerade dorthin, wohin diese Mädchen mit ihren wie Wogen hin und her tanzenden Augen die Brauen richten, stets jene in's innerste Mark dringenden Pfeile niederfallen, kommt bestimmt daher, dass alsdann der Liebesgott, dessen Hand durch den auf dem gespannten Bogen liegenden befiederten Pfeil in Bewegung gesetzt wird, zornig vor ihnen herläuft um ihre Befehle auszuführen.

यत्रोत्साहसमारम्भो यत्रालस्यविहीनता ।

नयविक्रमसंयोगात्तत्र श्रीरखिला ध्रुवम् ॥ २२९८ ॥

Wo man kräftig die Hand an's Werk legt und wo man der Trägheit entsagt, dort weilt, wenn Klugheit und Muth sich noch hinzugesellen, gewiss das volle Glück.

BENFEY'S Verbesserung für हृदि स्या.

2294) BHARTR. 3, 43 BOHL. 39 HARB. GALAN.

40 lith. Ausg. I. 38 lith. Ausg. II. a. यत्रानेकाः, अपि च st. अपि, तिष्ठत्यनेको. b. तत्र चात्ते न चैकः. c. द्वाविवर्त्तौ. d. काल्या und कल्पया, महु (महुं) बहुकलः st. भुवनफलके; प्राणिशरैः.

2295) HIT. II, 160. a. ध्रुवं, नाशो st. मृत्यु-
 र्. c. तं कालमेकं (auch एक).

2296) PAKĀT. I, 461. a. येनाहंकार°.

2297) KUALAJ. 193, a. Vgl. Spruch 2289.

2298) PAKĀT. II, 146. d. अचला st. अ-
 खिला.